

שש א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עכב"ב - לכריאות שמירה עליונה והרמת קן המזל וכט"ס לעד אכיר

ערש"ק פרשת "תרומה", ל' בשבט תשע"ד גליון מס' 405

זר זהב!

נמצאים אנו בסוף הימים הגדולים והקדושים ימי השובב"ם ועוז הדרם. כמדומה שאחד הדברים המסוגלים לרומם אותנו בעבודתנו את בוראנו ויוצרו בדורינו, דור עקבתא דמשיחא, זהו שירת התאוות! דוקא כאשר השפע כה רב והמבחר כה נרחב, כשמדפי התנויות מלאים מזון אל זן, בהסתפקות במועט ובמטעמת כלשהי הטעונה ברכה, יש ביכולתה לגרום לנו לעורר את האל-חי שבקירבנו לכסוף, לחשוך ולרצות לגלות רוח גבורה כנגד הסחף הנורא המתחולל בחוצות קריה! "הכלי יקר" מצא לעבודה נפלאה זאת רמו יקר בפרשתינו. את שולחן עצי השיטים שהיה במקדש, הקיף "מסגרת טופח סביב" ללמדנו שישגור בעד התאוות שלא יהיה לו פתח פתוח אליהם, אלא יסגור בעדם ויתן להם קצבה. "ועשית זר זהב למסגרתו סביב", כי הסוגר בעד תאוותו הרי הוא בן חורין ומלך לאפיקי (להוציא) הפורץ גדרו, לעולם הוא עני בדעתו. ונקט לשון "זר" - זכה נעשה לו זר וכתר, לא זכה נעשה זר ונוכרי כי יעווב לאחרים חילו! עכ"ל. ומסופר על אחד מצדיקי הדורות זצוק"ל, שבעת שטעם מעט מהארוחה הדשנה שהוגשה לפניו, מיד משך את ידו. לפשר השאלה אם האוכל אינו טעים? ענה בהחלטיות: "טעים מאוד!" כעת גדלה התמיהה: "אם כן, מדוע אינך אוכל?"; התבקשה השאלה השניה מאליה! והתשובה הנחרצת לא אחרה לבוא: "בגלל שהיא טעימה מאוד!" כך חיו גדולי ישראל וכן גדלו בהיותם תמיד עם יד על הדופק מחשש פן יפלו ביד הצר הצורך היצר הרע שבקירבם המנסה לגרום ולמשוך כל העת שנשכח מעיודינו עלי אדמות, ונמשך אחר אהבת העולם הזה ותענוגיו! אם נזכה ונשריש בקירבנו עבודה נפלאה זאת ממילא בכך נעורר ליבנו לאהבתו יתברך ויראתו, ונזכה לקירבתו עדי עד!

תרומה מכל הלב לשם שמים!

החלה בניית המשכן הקדוש. הקב"ה ישתבח שמו לעד פונה למשה רבינו ואומר שיכריז המחנה שכל מי שרוצה להביא תרומה, זהו הזמן שיתן. אין הדבר בגדר חובה אלא זכות עליונה. התרומה צריכה להיות נטולה פניות, לשם שמים בלבד. התרומה צריכה להיות מאת כל איש אשר ידבנו ליבו - תרומה מכל הלב והנפש. מכזאת תרומה עושים משכן קדוש שהשכינה שורה בו, מכזאת תרומה בונים מקדש המקרין אורה וקדושה לכל עבר. גם אדם שאין ביכולתו לתרום אלא סכום קטן, הינו חביב בעיני הקב"ה, כמו שנאמר אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את ליבו לאביו שבשמים. התרומה לא חייבת להיות בכסף או באבני חן. התרומה יכולה להיות רצון מסויים או תאוה כלשהי שאותו אדם מקדיש ותרום לכבוד ה' יתברך. באחד משיעוריו הנפלאים של מו"ר עט"ר ראש הישיבה שליט"א היה מחזה נפלא עד למאוד. בסוף השיעור סיפר מו"ר ראש הישיבה שליט"א, שהוא פנה אל אחד מצדיקי ומקובלי הדור ושאל מדוע יש הרבה חולים, הרבה בעיות וצרות ובפרט מדוע ילדים קטנים לוקים? אותו צדיק ומקובל ענה תשובה שלא משתמעת לשני פנים. כל הצרות, הבעיות והמחלות שמתגברות בתקופתנו יותר מתמיד הם מסיבת הפלאפונים הלא כשרים הטומנים בקירבם את השטן בעצמו - את האינטרנט, ומחבלים בכרם ישראל, עושקים נשמות קדושות ומורידים אותן עד לדיוטה התחתונה. מו"ר ראש הישיבה שליט"א פנה לעבר הנוכחים ואמר: מי שרוצה להציל נפש מישראל, לגרום שפחות אנשים יחלו, שפחות אנשים יסבלו, שיפטר מהפלאפון הטמא באופן מיידי! מו"ר ראש הישיבה שליט"א הבטיח נאמנה שמי שיעשה צעד חשוב זה ויפטר מהפלאפון הטמא, הוא יקח את שמו לברכה בציון הקדוש של האדמו"ר מנדבורנה זצ"ל. הדברים שיצאו מלב טהור מלא ביראת שמים, נכנסו אל הלב. לפתע קם אחד הבחורים והחל לשבור את הפלאפון הטמא שלו. אותו בחור יקר שהיה כדוגמת נחשון בן עמינדב שקפץ ראשון לים סוף, סחף עימו עוד מספר אנשים שגם לא חסו על אותו פלאפון בן בליעל והחלו חובטים בו ודורכים עליו. בסוף השיעור ניגש אחד לנשק את ידו של מו"ר ראש הישיבה שליט"א. הרב הבחין שידו חבולה, שותת דם. הבחור הסביר שזה נגרם לו בעת שבירת הפלאפון הטמא אך הוסיף ואמר: "אין דבר, הכל לכבוד השם". לא פחות משלושים ושנים פלאפונים טמאים (כמנין לב) נשברו או נמסרו למו"ר ראש הישיבה שליט"א. אין ספק שהדבר גרם לקידוש השם גדול ולסנגוריה גדולה בשמים על כלל ישראל. ומה אתם חושבים שאותם פלאפונים טמאים שנשברו או נמסרו לכבוד ה' יתברך ותורתו הקדושה, לכבוד הצניעות והקדושה של עם ישראל אינם נחשבים כתרומה? נחשבים גם נחשבים ואולי אף נחשבים בין התרומות המתוקות והחשובות ביותר שהשם יתברך קיבל, וכדוגמת המראות הצובאות - אותן מראות שהשתמשו נשות ישראל במצרים לכבוד ה' יתברך כדי להעמיד דור ישרים מבורך, ובתחילה משה רבינו לא רצה לקבל את אותן מראות עד שאמר לו ה' יתברך שיקבלן, שכן תרומה זאת חביבה עליו ביותר. כזה ראה וקדש. כל אחד מאיתנו יכול לתרום איזה רצון או תאוה לכבוד ה' יתברך, לעקור מידה מגונה או איזה מחשבה פסולה, הכל יעלה כתרומה להשם יתברך, והוא יתברך, יראה בעונינו, יצליחנו וירויחנו וישלח לנו את משיח צדקנו שיבוא ויגאלנו במהרה בימינו.

זמני כניסת שבת וציאת השבת

לרכנו תם	ציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
18:27	17:53	16:51	ת"א
18:30	17:51	16:37	י-ם
18:27	17:51	16:41	חיפה
18:31	17:54	16:55	כ"ש

הפסרת השבוע: "השמיים כסאי"

מטעמים לשבת

המקדש, היה באמת "נבנה בימיו"...
(מענינה של תורה)

"בטבעות הארון יהיו הבדים, לא יסורו ממנו" (כה,טו)

מרון ה"חפץ חיים" זצ"ל (בסיפרו "שם עולם", ח"א, פי"ז) כתב: ראה את גודל מצות החזקת התורה, ממה שצויה ה' יתברך "בטבעות הארון יהיו הבדים, לא יסורו ממנו", דהיינו אפילו בעת שאינו נצרך להם לשאת אותו, כגון לאחר שהושם בבית המקדש. וכתבו הספרים שהוא רמז, כמו לענין הבדים כיון שעל ידם נשאו הארון, נתקדשו בקדושתו וזכו עבור זה שיהיו עימו ביחד לנצח אף בעת שאין נצרך לנשיאתם. כן נמי לענין מחזיקי התורה, כיון שהחזיקו תלמיד חכם בעודם בחייהם, יזכו להיות במחיצתו לנצח. פעם שאל מחזיק תורה את מרון הרב שך זצ"ל, איזה חלק יהיה לו בתורתם ושכרם של לומדי התורה. וענהו מרון: תומך תורה המגיע לעולם העליון, יוכל לתבוע חלקו

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" (כה,ב)

על לשון הכתוב כאן מעירים חכמי ישראל: לא נאמר בתורה "ויתנו לי תרומה", אלא "ויקחו" - כדי ללמדנו שבנתינת צדקה, יותר משאנו נותנים לזולת, הננו לוקחים לעצמנו. וכבר שנינו בעניין זה במדרש ויקרא רבה (לז,ד): "יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית".
(פרפראות לתורה)

"וכן תעשו" (כה,ט)

פירש רש"י זצ"ל: לדורות. וכתב ה"שפת אמת" זצ"ל, אם אך תהיה לבני ישראל תשוקה אמיתית לבנות בית בשביל התגלות השכינה, יכולים הם להשיג זאת, ואם אינם זוכים לכך, הרי זה סימן, שעדיין לא הגיעו לידי התשוקה הראויה וההתנדבות הנכונה. לפיכך אמרו חכמינו: "כל דור שלא נבנה בו בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו" - שכן אילו היה קיים רצון אמיתי לבנות בית

בדיו, מאחר שכך פסק החפץ חיים זצ"ל והוראתו היא כהוראת הסנהדרין, וכשם שפסק, כן פוסקין בבית דין של מעלה. וכמה היא מנת חלקו? כאותו חלק בו תמך, כך יקבל. שאם העניק ללומד התורה כל הצטרותו, יקבל חלק זהה לחלקו וילמדוהו כל תורתו של החכם. ואם העניק לו חצי הצטרותו, יקבל חלק זהה לחלקו וילמדוהו חצי מתורתו. והתומך בשני תלמידי חכמים, יקבל כחלק שניהם ותורת שניהם, וכן על זו הדרך! ועל כן, כאשר בא לפניו אחד מגדולי תומכי התורה שבדור ואמר שעלה בדעתו לחסל עסקיו ולשבת ללמוד, ענהו: אם רצונך לעשות כן כדי ליכות באושר התורה בעולם הזה, ניחא, אבל אם כוונתך כדי ליכות בידעת התורה לעולם הבא - דע לך, שמכיון שתומך אתה בכה הרבה לומדי תורה ובני ישיבות וחלק רב כל כך לך בתורתם, סבורני שיהא חלקך שם רב מחלקי!...
(לולי תורתך)

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

זאת גלגל במשך היום סכומי עתק שהזרימו אליו חסידיו הרבים. הכסף ששלחו אליו מצא בין רגע את דרכו אל ציבור גדול אחר שהצטופף הוא בפתח ביתו - קהל הנצרכים המדוכא, העניים המרוזים, היתומים והאלמנות, הנשים הזנוחות והעשירים שירדו מנכסיהם. פרוטה לא השאיר בידו, וכאשר תם הכסף ועדיין היו עניים שציפו לעזרתם, היה לוה וממשכן את כלי האוכל בביתו, את סכין הכסף, את גביע הזהב שבו היה מקדש, את מעילו, את הכר ואת הכסתות. פעם שאלוהו בניו: היכן כתוב שחייבים ללוות כסף כדי לתת צדקה? השיב להם רבי חיים: היכן יש עוד בנים, המבקשים ליטול מאביהם את המצוה האחת והיחידה שיש בו. אבל לפחות - ביקשוהו בני ביתו - שיבדוק בעניים, לדעת אם אינם רמאים. אם אנו נתהו ונבדוק כל אחד אם זכאי הוא למתת ידיו - השיב לטוענים לעומתו - הרי גם בשמים יבדקו אותנו אם אנו ראויים למתת ידו של הקדוש ברוך הוא, ואז - אנה אנו באים... וכן מסופר על הצדיק המקובל רבי יוסף חיים זארוק זצ"ל (מחכמי רבני ישיבת "פורת יוסף" ירושלים). שלמרות שמצבו הכלכלי היה קשה, עם כל זאת היה תומך כספית בחתנים וביתומים ובאנשים נזקקים שהיה מכיר בהם שהם זקוקים לעזרה. גם בימי חוליו הקשים בשנותיו האחרונות כשמצבו היה קשה עד למאוד, גם אז היה תומך ונותן בקביעות כסף בסתר לנזקקים, וזאת למרות שהוא בעצמו היה זקוק לקבל תמיכה כספית רק בעבור התרופות שהיה קונה. וכשהיו אומרים לו: הרי אתה בעצמך זקוק, ואיך אתה נותן לאחרים? היה משיב: וכי כשאני חולה פטור אני ממצות צדקה?!

(תורת הפרשה)

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" (כה,ב). הקדימה התורה פרשת משפטים לפרשת תרומה, ללמד: תרומה הבאה מנכסים כשרים, מממון שנרכש בצדק ובמשפט, בכושר וביושר, רצויה היא לפני הקדוש ברוך הוא, אבל תרומה הבאה מנכסים שנרכשו בגזל ובעוולה, על ידי נישול וניצול, פיגול הוא לא יירצה לפני השם יתברך (על התורה). ומסופר על הגאון רבי ישראל מסלנט זצ"ל שנכח פעם בהלויית המת. בעודו מלווה את המת שמע את האנשים מלחשים זה לזה כי הנפטר היה פעם איש עשיר ובעל נכסים, ובסוף ימיו ירד מנכסיו, עד שלבסוף נפטר ונקבר בתכריכים שאינם שלו. ענה להם רבי ישראל: טעות היא בידכם! הנפטר הזה מת בתכריכים שלו, כי מכיון שניתנו עבורו הרי הם שלו. ואדרבה, אדם אחר שנפטר ונקבר בתכריכים שלו, ספק אם הוא אכן שלו, כי מי יודע באילו דרכים צבר את ממונו ורכושו, שאם חלילה היה בהם אבק גול ואונוא, נמצא שהתכריכים כלל וכלל אינם שלו, שהרי נרכשו מכסף שאינו כשר לחלוטין... וכעין זה מסופר על רבי יחיאל מאיר מגוסטינין זצ"ל שבא לפניו אחד מחסידיו והניח לפניו פתק עם "פדיון" גדול, ומחמת שידע הרבי באותו חסיד שזה מקרוב פשט את הרגל לנושיו, סירב לקבל ממנו את מנחתו, ופתח ואמר: הפסוק אומר (שופטים ה,ב): "בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם" - מקרא זה סרסוהו ודרשהו: אימתי ראשי אדם מישראל להיות בכלל "בהתנדב עם" לנדב נדבות וליתן פדיונות? רק אחרי "בפרוע פרעות בישראל", רק משפרע ושילם את החובות שחב לאנשים מישראל...

מסופר על הגאון רבי חיים מצאנז זצ"ל, שלמרות היותו עני מרוד, עם

והייתם לי סגולה

אבות - סגולה לכל אדם ישר להרגיל עצמו ללמוד במסכת אבות ולהבין מה שמוציא מפיו, כי מסכת זו היא היתה אם לבניה, ואב לחוכמה לכל מיני מוסר, דברים קצרים והם ארוזי הלבנון הרמים והנשאים, ודברים היוצאים מלב קדישי עליונים. ואם ישים ליבו לדבריהם הקדושים בדקדוק, תתעורר נפשו בנועם מוסרם (מון החיד"א).

אבידה - סגולה למציאת אבידה, יאמר "אמר רבי בנימין הכל בחזקת סומין עד שהקדוש ברוך הוא מאיר את עיניהם, מן הכא (בראשית פרק כא פסוק יט): "ויפקח אלוהים את עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את הנער". (הגרי"י קנייבסקי הסטייפלר זצ"ל). ומותר לאומרה גם בשבת (הגר"ח קנייבסקי).

אזוניים - לכאב אזוניים לחמם שתיים שלוש טיפות שמן ית בכף על גבי נר, ולטפטף לתוך האוזן (הגרי"י קנייבסקי הסטייפלר זצ"ל).

(סגולות רבותיים)

מדברי האש הישירה הרה"ג ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הזינוק הבנים

תבינו אותם

סיפר המחנך הר"א פרידמן: הורה אחד פנה אלי ושאלני, הכיזד ניתן להביא ילדים למצב שיפסיקו להתקוטט ויחיו בשלום ובשלווה ביניהם. את משאלתו נימק האיש בפשטות: "מה אני כבר דורש, הלא אחים הם - למה שיריבו?!". אין ספק, כי זו אחת השאלות הקשות, שהורים נאלצים להתמודד עימם, גם אני כמובן, מוצא עצמי מתחבט בשאלות מסוג זה. אך באותו רגע השבתי לאותו אב בשאלה: אתה אכן צודק, שזו בעיה לא נעימה. אבל אולי תוכל אתה בדרך אגב, לייצץ לי על רגל אחת, מה אפשר לעשות כדי להביא את המבוגרים לידי כך שיפסיקו לריב ויחיו בשלום ובשלווה, הרי כולם בני איש חד נחנו?!... אל תטעו. לא היתה זו רק תשובה "מהמותן". זהו טבע בני האדם - מקטנים ועד גדולים - שהם מתקשים לחיות בשלום זה עם זה ומחפשים תמיד סיבות ותירוצים למריבות. העובדה שהמבוגרים עוטפים את מריבותיהם באידיאולוגיות ובנימוקים "נעלים", עדיין אינה משנה בהרבה את התמונה. זו הבנת יסוד, האמורה לשמש כנקודת מפתח, בגישתנו לטפל בבעיות מסוג זה המתגלות אצל ילדים. כלומר, לא לשכוח שמדובר בנטיה טבעית. אומנם יש להתמודד עימה, אך לא להתרעם על עצם קיומה. להלן תלונתה של אם לילד בן עשר, כפי שהשמיעה לאוזני: "כשהוא מגיע הביתה מה"חידר", במקום שיקח ספר ללמוד או שיגיד קאפיטל תהילים, הוא משחק במכוניות או במשחקים אחרים. הוא הרי כבר ילד גדול, ואמור לדעת שכל רגע יקר ואסור לבזבז על שטויות ומשחקים"... שאלתי את האם, האם היא פעם ישיבה יום שלם אצל מלמד והקשיבה במשך שעות ארוכות לשיעורים בנושאים תורניים ומוסריים? האם לאחר יום שכזה היתה לוקחת ספר ללמוד? הלא ילד קטן השב הביתה לאחר לימודיו ב"חדר" בסיומו של יום מתיש, הכולל שיעורים ומבחנים, התמודדות חברתיות וקשיי ריכוז, ודאי שהוא זקוק למעט התפרקות ומשחק כדי להשתחרר מן הלחץ! הסופתי ושאלתי אותה, אם קורה שבעלה, בחוזרו מן העבודה או מהכולל, רוצה להשיח את ליבו ולהתאוורר באמצעות קריאת איזה ספר או דבר אחר? מדוע שהבעל יזכה ל"הנחה" גדולה יותר, מזו הניתנת לילד קטן? האם הוא לא אמור לנצל כל רגע פנוי ללימוד התורה ולעבודת הבורא ולדעת להעריך את הזמן? הכי קריאת העיתון כה חשובה היא, עד שהיא דוחה לימוד התורה? וכי הפוליטיקאים למיניהם לא יצליחו להתנגח ביניהם, מבלי שבעלה יקרא על כך בעיתון? האם ראוי הדבר לאלץ ילד קטן - שהתורה הכירה בקשייו ללמוד - להיות מתמיד גדול, יותר מאשר אנו דורשים מאיתנו המבוגרים? האם רק בשל העובדה שהילד כנע תחתיו ואנו יכולים לרדות בו עד בלי דיי? יתכן שאותה אם הופתעה מן הדברים שהשמעתי באוזניה. ברם, דברים מפורשים הם: "כל יצר מחשבות ליבו רק רע כל היום" (בראשית ו,ה), "יצר לב האדם רע מנעוריו" (שם ח, כא), אמרה תורה. לא "יצר לב הילדים", כי אם "יצר לב האדם" - כל האדם. הילדים דומים לנו להפליא. כולנו מתמודדים נגד יצרנו הרע. וכשם שאנו מבינים את עצמנו בהתמודדות השונות שלנו, כך עלינו להבין את ילדינו ואם כן תרעומת מנין? נקודה למחשבה...

שלום בית

סגולה ברורה לזורבן בית...

סיפר הר"נ דיאמנט: לפני שעזבתי את מסגרת הישיבה והכולל, במטרה לצאת לעבודת קודש עם הציבור. התייעצתי זמן רב, עם מורי ורבי הרב משקובסקי זצ"ל. בסופו של דבר הוחלט כי אני יוצא, ביקשתי: "את ברכת הדרך!". הרב אמר לי: "אתן לך ברכה, אבל לפני כן מחובתי לומר לך דבר חשוב. הנך יוצא לציבור, שגן לעצמך, כי ציבור בכלל, הינו כפוי טובה, אתה תעזור, תסייע ותועיל, בסופו של דבר במקרה הטוב תקבל יריקה בפנים, ובמקרה הגרוע - אבנים גדולות. לכן, אם אין לך כוחות לספוג זאת, אל תצא לציבור". ע"כ, ואכן, מאז ועד היום, דבריו מוכיחים את עצמם בצורה "נפלאה", טמונים באמתחתי דוגמאות רבות. ואשתך אתכם בסיפור אחד: יצאנו בנסיעה מהדרום למרכז, מאזור באר שבע לבני ברק. עברנו ליד שדרות, בחורצ'יק נופך בידו לטרמפ - עצרנו. "לאן אתם נוסעים?", "לבני ברק". "בני ברק, אז ממש הביתה ישתבח שמו", שמח עד למאוד. הוא נכנס למכונית קיבלנו אותו בסבר פנים יפות ויצאנו לדרך. נסיעה ממושכת. הגענו לכניסה לבני ברק. הבחור שאל את הנהג, "לאן אתה מגיע בבני ברק, בבקשה?", הנהג השיב "לרחוב הרב וסרמן", הבחור שתק לשבריר שנייה ואז הפטיר: "טוב, תשמע, חז"ל אומרים "ארורים הרשעים שאין טובתם שלמה", אם כן כדאי שתשלים את הטובה שהתחלת בה וקח אותי עד הבית". לומר את האמת, שמעתי את המשפט, חשבתי אולי הוא חומד לצון, אבל הבטתי עליו וראיתי כי הוא רציני... התחשק לי לפתוח את הדלת ולהעניק לו דחיפה - החוצה ושלום, אבל כיון שלא אני בעל הבית של הרכב, והנהג כנראה בעל מידות יותר ממני, שתקתי. הוא השיב לו בחביבות: "שמע נא, אחרי שאוריד את הרב ליד ביתו ברחוב הרב וסרמן, אני חייב להגיע למקום פלוני, תבין, שאין לי אפשרות להקפיץ אותך הביתה". האם בגללך אצטרך ללכת קילומטר וחצי ברגל, ואתה כועס? על מה ולמה? משום מה הייתה לו תחושה כי לרדת באחת הצמתים, פתח את דלת הרכב וירד ביעף, טרק את הדלת ואפילו תודה רבה לא אמר. פלא! תשעים ושמונה אחוזים קיבלת - מהעיר שדרות עד לרחוב הרב וסרמן בבני ברק. שני אחוז - קילומטר וחצי, אתה הולך ברגל, ואתה כועס! על מה ולמה? משום מה הייתה לו תחושה כי לא מגיעה "תודה רבה", מגיע לנו יריקה או אבנים גדולות... משמעות הדבר: תחושות של בני אדם. כך לצערנו, מתנהגים אנו גם בבית פנימה כולנו. דוגמא בבקשה: בבוקר, פלוני אמר לאשתו "אני מבקש ממך כי תרמי טלפון לאמא ותגידי לה כך וכך, ושתלכי לבנק - להכניס את הצ'ק הזה, בסדר? בערב הוא שב הביתה, ושואל: "לצללת לאמא שלי?". "אוי, שכחתי". "היית בבנק?". "וי, וי, ממש לא הספקתי". "אז מה כבר עשית היום?". "אז מה כבר עשית היום!!! אתם מבינים? היא השכימה עם הנך החמה - בשש בבוקר, הלכה למכולת, העמידה חצי ארוחת צהריים, העירה את הילדים, שלחה אותם לבתי החינוך כאשר לכל אחד מונח בתיק אוכל, הכינה ארוחת בוקר לה ולבעלה, יצאה לעבודה כדי לעזור בפרנסת הבית, שבה מהעבודה והחלה את "העבודה השניה": לקבל את הילדים, ארוחת צהריים, לשטוף כלים, לשטוף רצפה, שתי מכונות העמידה, הורידה מהחבלים שתי מכונות, קיפלה וגיהצה, ארוחת ערב ולאחר מכן מקלחות, אבל! לא הספיקה את השני אחוז - להרים טלפון לאמא שלו וללכת לבנק: "מה כבר עשית היום? כלום לא עשית היום!". רק נחשוב לרגע עד כמה מכאיבה מחשבה כזו. היא חושבת לעצמה "עבדתך, עשיתי ועשיתי, ולא יועילו לי כל התנצלויות שבעולם, כי אם לא עשיתי את בקשתו כאילו לא עשיתי מאומה" מה עשית כל היום?!, כמה אכזריות יש במילה כזאת. פלא שהבית מתמוטט? איפה התודה וההערכה? מה הפלא שבתים נחרבים? צא ובדוק היכן אתה עומד... ומשם...

אמרי שפר

- הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין אומר: אין להתיאש משום יהודי, איזו נקודה כלשהי ביהודיות חייבת להיות גם אצל הרשע, דלי הנופל לתוך באר עמוקה, אפשר להוציאו מן התחום, רק אם הוא קשור לתכל, חבל עבה או דק, ובלבד שיהיה תכל.
- החווה הקדוש מולבין אומר: צדיק - אינו צריך לאהוב את עצמו, בעל תשובה - אינו יכול לאהוב את עצמו, אך את הזולת - כולם צריכים לאהוב.
- הרה"ק רבי מרדכי מלכוניץ אומר: אדם מישראל - הריהו כדיון של זהב, גם אם לפעמים מעלה חלודה או מולוכך ברפש, צריך לרוחצו ולמרקו וזו יחזור אליו אורו.
- הבעל שם טוב הקדוש אומר: כשרואים דבר לא טוב בישראל צריך לתלות את האשמה בו.

(פתגמים נבחרים)

למעוניינים שהעלון ישלח להם בדואר האלקטרוני, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com

למעוניינים כתובתנו החדשה באינטרנט: www.tiferetbanim.co.il

ועל כן יאמרו המושלים-מישל ונמישל

והזרתי וקראתי פעמים אחדות בכל יום את הכתוב בגיליון שמסרת לי". "אי לך, שוטה שבעולם!", קרא אליו בעל הבית בכעס, "כלום צויתך לקרוא את הכתוב בגיליון הניר לשם קריאה בעלמא? כל כונתי לא היתה אלא שעל ידי כך תזכור היטב את כל המלאכות והעבודות שעליך לגמור ולעשות עד שובי הביתה, ואילו בקריאה בלבד עדיין לא פעלת כלום!". ממש כך חסרת טעם היא התנהגותם של אותן בני אדם שהזכרנו למעלה. מתפללים הם בכל יום, קוראים את שמע שחרית וערבית, והרי הם סבורים ברוב טיפשותם שבזאת יצאו ידי חובתם. שטות גדולה היא, שהרי אין קריאת שמע אלא כאותו גיליון נייר, שבו מנויות העבודות והמלאכות, שמצווים ועומדים אנו לעשותם מפיו יתברך, בעל הבית, ריבון העולמים. ברם, אם באים אלה ונוהגים מנהגו של אותו משמש שוטה ומסתפקים רק בקריאת פקודותיו של בעל הבית - מה הועילו? הלא חרס הם מעלים בידם!

(משלי ה"חפץ חיים")

הרבה בני אדם יש שכל תפילתם ותלמודם אינם אלא "מצות אנשים מלומדה" - סבא שלהם התפלל וקבע עתים לתורה, אף אבא התפלל ולמד, וגם חינוכם שלהם היה לתורה ולתפילה, כבר רגילים הם בכך, בחינת "סירכיה נקט ואתי", אבל לרוב אין אוזניהם שומעות כלל מה שהם מוציאים מפיהם. משל למה הם דומים? לעני שבא לבעל בית עשיר וביקש ממנו עבודה, שאלמלא כן יגוע ברעב ממש. ריחם עליו העשיר וקיבלו לעבודה בביתו, שיהא על ידו תמיד לשמשו. פעם ארע מעשה ונצטרך העשיר לנסוע מביתו לכמה ימים. קרא אליו את משמשו ומסר לידו גליון של ניר, שעליו היו כתובים, מפורטים ומבוארים באר היטב כל הדברים וכל העבודות שעליו לעשות באותם הימים, שיהא רבו העשיר נעדר מביתו. ובמפורש ציוה עליו בעל הבית, שיחזור ויקרא יום יום את הכתוב בגליון, כדי שלא ישכח לעשות אפילו דבר אחד מן הדברים שהטיל עליו לעשותם. לאחר ימים אחדים, כשחזר העשיר לביתו, קרא מיד למשמשו ושאל אותו: "ובכן, עשית ככל אשר צויתך?". "כן אדוני", השיב המשמש, "קראתי

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ צריך לאכול במקום הקידוש לאתרו ולא יפסיק אפילו לזמן קצר. ולכן לאחר הקידוש מיד יטול ידיו לסעודה מכלי שאינו נקוב, ולפני שיטול ידיו יאמר מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר וכו', שיש בו ז"ן (חמישים ושב) תיבות, ויכוין שלא יחסר מזונו וגם מזון הנפש. וצריך ליטול ידיו מעומד, וכן בכל שלוש הסעודות של שבת.
- ✓ אותם הנוהגים לאכול דגים בין הקידוש לנטילת ידיים, עדיף שיבטלו את מנהגם כי גורמים ברכה שאינה צריכה, כיון שהם דברים הבאים בתוך הסעודה שברכת המוציא פוטרתן.
- ✓ לכתחילה יש להזהר שלא לצאת לחוץ בין קידוש לסעודה אפילו שחזר לאכול במקום שקידש, ומכל מקום אם יצא לחוץ כדי ליטול ידיו לסעודה או להתפנות אין בזה כל חשש, כיון שזה לצורך סעודה. ולכן אין לפקפק כלל במנהג הפשוט בסעודת שבת ללכת ליטול ידיו לסעודה, אף על פי שיש שינוי מקום ואינו רואה מקום הראשון שקידש, כיון שזה לצורך סעודה.
- ✓ בוצע את שתי כיכרות שלמות (והן נקראות "לחם משנה"), שאוחז שתיהן בידו ובוצע התחתונה. ולא יתחיל לבצוע הלחם אלא עד שיסיים ברכת המוציא, כדי שתהיה הברכה על שתי ככרות שלמות.
- ✓ על פי הקבלה צריך להניח על השולחן שנים עשר לחמים, ולסדר אותם ששה מימין וששה משמאל בצורת סגול, דהיינו שיניח שלושה לחמים בצורת סגול בצד ימין ועליהם יניח שלושה לחמים אחרים וכן בצד שמאל, ואם אין לו שנים עשר לחמים יניח ארבעה ויסדרם שנים על גבי שנים מימין ומשמאל, ואם יש לו רק שלושה לא יניח אלא רק שנים. וכן אם יש חמישה או שישה לא יניח אלא רק ארבעה. וכשיברך המוציא יאחז בידו את שני הלחמים האמצעיים (כשש "ב ככרות) העליונים ויחבר את שוליהם זה בזה, ופניהם יהיו זה לצד ימין וזה לצד שמאל ויברך המוציא ויבצע הלחם הימיני כשיעור כזית ויטעם ממנו, ואחר כך יבצע כשיעור כביצה ויתן לאשתו, ואחר כך יוסיף לבצוע ממנו לשאר המסובים.
- ✓ גם אם מסב על השולחן אדם גדול וחשוב לא יקדימו בעל הבית לפניו אשתו, אלא לאחר שטעם בעל הבית יתן קודם לאשתו, ואחר כך יתן לאדם הגדול ושאר המסובים.
- ✓ מצוה לבצוע בשבת פרוסה גדולה שתספיק לכל הסעודה. ואינו נראה בכך כרעבתן, שמכיון שבחול אינו עושה כן, ודאי כוונתו לחיבוב מצות סעודת שבת. ומכל מקום את בציעת הפרוסה הגדולה יעשה לאחר שחתך כזית לו וכביצה לאשתו.
- ✓ אין המסובים רשאים לטעום עד שיטעם הבוצע, ואם יש לפני כל אחד מהמסובים לחם משנה - רשאים לטעום, אף על פי שהבוצע לא טעם עדיין.
- ✓ הבוצע לא יתן את הפרוסה ביד של המסובים, כיון שרק לאבלים נותנים (ביום חול) את הפרוסה ביד שנאמר: "פרשה ציון בידיה" - רמז לפרוסת המוציא שנותנים בידו בשעת אבילות, אלא יניח את הפרוסה לפני כל אחד מן המסובים והם לוקחים ואוכלים. וכן לא יזרוק את הפרוסה לפניו כיון שנחשב לבזיון מצוה, וגם אינו כבוד למקבל הפרוסה שיתן לו דרך זריקה, אלא יניח לפניו.
- ✓ אם אין לו לחם שני לחם משנה, רשאי הוא לצרף ללחם משנה לחם שאול, שמחזירו לבעליו בשלימות לאחר הברכה והבציעה של ככרו, ואין צורך שיהיו שני הלחמים דוקא משלו. וכן רשאי לצרף ללחם משנה חלה קפואה מהפריג'דר, אפילו שלא ראוייה עתה לאכילה.
- ✓ אם החלה שרוצים לצרפה ללחם משנה נמצאת בתוך שקית ניילון, נכון לכתחילה להוציאה מהשקית ניילון בשעת הברכה. וחלה פרוסה הנתונה בתוך שקית ניילון - אינה נחשבת ללחם משנה.
- ✓ יש להקפיד לקחת ללחם משנה לחמים שבכל אחד מהם יש לפחות כשיעור כזית.
- ✓ לחם שנחרך (נשרף) בשעת האפייה עד שלא ניתן לאכול את החלק שנחרך, אם יש לו לחם אחר יקח לחם אחר, ואם אין לו לחם אחר, יוכל לצרפו ללחם משנה, ולא יגורר את המקום שנחרך אלא רק לאחר ברכת המוציא כדי שיהיה שלם בשעת הברכה. אבל אם הלחם נחרך רק מעט, כך שאפילו אם יגורר את המקום שנחרך עדין ייראה שלם - יש לגוררו לפני הברכה.
- ✓ מי שיש לו רק לחם אחד ואין לו לחם נוסף לצרפו ללחם משנה, לא יחלק את הלחם לשני חלקים כדי שיהיו לו שני חצאי לחם ללחם משנה, אלא יברך על לחם אחד שלם, וטוב יעשה עם יוכל לצרף עוגה שלמה ללחם, ויועיל זה בשעת הדחק לקיים מצות לחם משנה, ואם אין לו עוגה שלמה יצרף פרוסת לחם עם הלחם השלם ויברך עליהם. ואם אין לו אפילו לחם אחד שלם שיקח שתי פרוסות לחם ויברך עליהם, כדי שיהיה שינוי מימי החול שמברך רק על פרוסה אחת. וכל זה בשעת הדחק, אבל לכתחילה יש להקפיד לקחת שני לחמים שיהיו שלמים לגמרי.

(השבת והלכותיה)